

NGƯỜI BIẾT TRÂN TRỌNG NHỮNG KHOẢNH KHẮC

Tôi đã từng được nghe nhiều về TS. Nguyễn Đức Thành – một trong những chuyên gia kinh tế trẻ nhất Việt Nam. Khi gặp, anh không như tôi tưởng tượng. Anh mảnh khảnh, thu sinh, tôi bị ấn tượng bởi vầng trán cao, đôi mắt sáng thông minh và sự hóm hỉnh trong những câu chuyện.

Chịu ảnh hưởng giáo dục khá tự do của người mẹ, trong cả tuổi thơ, Thành được chơi nhiều hơn học, dù suốt thời phổ thông Thành học trường chuyên. Việc chỉ được đỗ vớt vào lớp chuyên Lý của Trường THPT Hà Nội-Amsterdam là bài học đầu tiên về sự chênh lệch. “Bài học thực sự quan trọng tôi nhận ra khi đó, trong tâm trạng ngỡ ngàng, là khi đứng đội sổ, thì tôi không có một chút ảnh hưởng nào trong lớp cả.” Vì lý do đó, cậu học sinh được đỗ vớt đã cố gắng không ngừng để tiến lên đứng đầu trong lớp. Kết quả là, sang năm lớp 11, Thành được chọn vào đội tuyển để đi thi Vật lý toàn quốc cùng các anh chị lớp

12, và đạt giải Ba. Năm lớp 12, Thành đạt giải Nhì. Ước mơ của Thành lúc bấy giờ là được vào đội tuyển thi Lý quốc tế để tiếp đó được đi du học ở nước ngoài, được vẫy vùng trong bầu trời học thuật ở các nước bạn, nhưng ước mơ không thành.

Bước vào Khoa Tài chính Ngân hàng, Trường Đại học Kinh tế Quốc dân, Thành cũng không ngờ rằng ngành Kinh tế lại cuốn hút anh nhiều đến thế. Đó là một ngành học hoàn toàn mới, nhưng lại hội tụ toàn bộ những tri thức mà anh đã biết trước đó, như phương pháp phân tích về những điểm cân bằng rất giống trong vật lý học, cho tới hệ thống tư tưởng lấy con người làm trung tâm trong cốt lõi của tri thức phương Tây, hay những lý luận chính sách mang tính ẩn dụ cao như vẫn thấy trong truyền thống phương Đông.

Ngay sau khi tốt nghiệp đại học (năm 1999), Thành thi đỗ và nhận học bổng toàn phần Chương trình Thạc sĩ Kinh tế

phát triển, liên kết giữa Hà Lan với Việt Nam. Vào thời điểm đó, đây là chương trình kinh tế học hiện đại đầu tiên được triển khai ở Việt Nam, dưới dự tài trợ của Chính phủ Hà Lan. Chương trình này đã đào tạo ra một thế hệ đồng đảo các nhà kinh tế trẻ hiện nay ở Việt Nam.

Sau khi nhận bằng thạc sĩ năm 2001, anh trở thành giảng viên giảng dạy môn Kinh tế vi mô tại chính ngôi trường anh đã học tập, rèn luyện. Tiếp đó, năm 2003, anh nhận học bổng của Chính phủ Nhật để thực hiện chương trình Tiến sĩ kinh tế tại Viện Nghiên cứu Chính sách Quốc gia Nhật Bản (GRIPS) ở Tokyo. Luận văn tiến sĩ của anh, “Kinh tế học về chảy máu chất xám,” được hội đồng khoa học của Viện đánh giá cao trong buổi bảo vệ vào đầu năm 2008.

Lớn lên và trưởng thành gần như trọn vẹn trong giai đoạn Việt Nam chuyển đổi sang cơ chế thị trường, TS. Thành xác định mục tiêu của cuộc đời là đóng góp vào quá trình cải cách của Việt Nam

thông qua sự thúc đẩy ngành khoa học kinh tế hiện đại phát triển ở Việt Nam. Nỗ lực đầu tiên đánh dấu sự mở đầu cho những đóng góp này là trong thời kỳ học cao học, anh và một người bạn cùng chung sức dịch tác phẩm "Những nguyên lý của Kinh tế Chính trị học và Thuế khóa" (1821) của David Ricardo, một tác phẩm kinh điển làm nền tảng cho kinh tế học hiện đại, mà độ ảnh hưởng chỉ đứng sau "Của cải của các dân tộc" của Adam Smith. Tác phẩm này được Nhà xuất bản Chính trị quốc gia xuất bản năm 2003, hiện là một tài liệu tham khảo quý cho những người nghiên cứu về tư tưởng kinh tế.

Với niềm say mê với kinh tế học, anh đã không ngừng học hỏi từ những bậc thầy trong và ngoài nước, tìm tòi tư liệu, trong bể sâu của nền văn minh nhân loại, để tích lũy và làm giàu kiến thức cho mình. Anh tin rằng, để có một nền kinh tế phồn vinh, nền văn hóa phát triển cao, Việt Nam cần phải xây dựng được 5 nền tảng cơ bản: lối tư duy duy lý của mỗi cá nhân người Việt; trên cơ sở đó hình thành văn hóa dân chủ trong đời sống xã hội; cùng với đó là quá trình hình thành và bồi đắp một xã hội dân sự trong một nền kinh tế thị trường, đặt dưới một nhà nước pháp quyền.

Ngoài hàng chục bài đăng trên các tạp chí khoa học trong và ngoài nước, hay những tham luận trong các hội thảo lớn, có thể kể tới một số ấn phẩm như *Những nguyên lý và vấn đề trong kinh tế vĩ mô*, đồng tác giả, NXB Thống Kê xuất bản năm 2002; *Giáo trình nguyên lý*

Kinh tế học, đồng tác giả, NXB Giáo dục xuất bản năm 2008; *Ảnh hưởng của hội nhập kinh tế quốc tế đến nền kinh tế và tài chính công của Việt Nam*, đồng tác giả, NXB Lao Động xuất bản năm 2007.

Nền kinh tế của chúng ta đang trên đường xây dựng và phát triển, chúng ta vừa làm vừa rút kinh nghiệm, cho nên những đánh giá khoa học về thực trạng kinh tế Việt Nam có ý nghĩa rất quan trọng trong việc xây dựng lý luận và hoạch định chính sách kinh tế. Với tầm nhìn dài hạn, ĐHQGHN chủ trương xây dựng Báo cáo thường niên Kinh tế Việt Nam như một nhiệm vụ chiến lược quan trọng. Tin tưởng vào năng lực và khả năng nghiên cứu của nhà khoa học trẻ, lãnh đạo ĐHQGHN đã giao cho anh làm trưởng nhóm nghiên cứu xây dựng đề án này. Nhóm nghiên cứu bao gồm những chuyên gia kinh tế trẻ, tâm huyết, được đào tạo bài bản về kinh tế học ở nước ngoài, và đều là những người có ảnh hưởng ngày càng lớn trong giới nghiên cứu và phân tích chính sách hiện nay. Đề án Báo cáo thường niên Kinh tế Việt Nam đã được đánh giá cao, thu hút được sự chú ý, hợp tác của giới nghiên cứu và hoạch định chính sách về kinh tế không chỉ ở Việt Nam mà còn ở nhiều nước khác trên thế giới. Năm 2009, Báo cáo đầu tiên có tựa đề "Suy giảm kinh tế và Thách thức đổi mới" được đánh giá là một sản phẩm nghiên cứu thành công, do NXB Tri thức ấn hành. Năm 2010, Báo cáo thứ hai "Lựa chọn để tăng trưởng bền vững" được xuất bản bằng hai thứ tiếng Anh và Việt đã chính

thức được quốc tế hóa. Năm 2011, Trung tâm Nghiên cứu Kinh tế & Chính sách (VEPR), Trường ĐHKT - ĐHQGHN, tiếp tục xây dựng Báo cáo thứ 3 về nền kinh tế Việt Nam, với mục tiêu hướng tới những vấn đề căn bản của bất ổn kinh tế vĩ mô hiện nay.

Báo cáo thường niên Kinh tế Việt Nam hiện được coi là một trong những sản phẩm khoa học đỉnh cao của ĐHQGHN và đã trở thành nguồn tài liệu tham khảo quý cho các nhà quản lý, hoạch định chính sách, các nhà nghiên cứu cũng như cho những ai quan tâm đến các vấn đề kinh tế hiện nay của Việt Nam.

Hiện nay, anh đang theo đuổi một chương trình nghiên cứu lớn về hệ thống lý thuyết, cũng như chính sách về kinh tế vĩ mô của Việt Nam trong bối cảnh hội nhập ngày càng sâu rộng vào nền kinh tế thế giới. Đây là một chương trình nghiên cứu chiến lược của Trường ĐHKT, đồng thời cũng là hướng chiến lược của ĐHQGHN.

Ở độ tuổi ngoài 30, ngoài cương vị là Giám đốc VEPR, anh còn là một chuyên gia tư vấn chính sách cấp cao giàu kinh nghiệm trong thể hệ trẻ, với bề dày tư vấn cho Bộ trưởng Bộ Tài chính, Thủ tướng Chính phủ và Ủy ban Kinh tế của Quốc hội. Anh là một trong số rất ít những người trẻ được mời tham gia những cuộc họp quan trọng, để thảo luận về những quyết sách lớn về chính sách kinh tế của đất nước.

Là con người của nghiên cứu, nhưng cũng là con người của nghệ thuật và tâm linh, anh yêu thích hội họa, sưu tập tranh và dành nhiều thời gian nghiên cứu về Phật giáo. Chính cuộc đời, nhân cách của những danh họa, giá trị thẩm mỹ và thông điệp nhân văn họ gửi gắm qua từng nét vẽ đã giúp anh phản chiếu, chiêm nghiệm và hoàn thiện nhiều thêm cho nhân cách, mục đích và khát vọng sống của một trí thức. Còn Phật giáo giúp anh hiểu sâu sắc hơn về bản chất của cuộc sống, về ý nghĩa của những khoảnh khắc tồn tại như một con người.

VIỆT HÀ

